

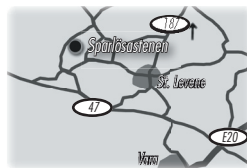

Sparlösaasten *Vara*

I vanliga fall är runor bara några centimeter stora.

Då den mystiska Sparlösaasten är de gigantiska:
nästan en halv meter höga.

Och debatten är ännu högre om vad de betyder.

Det här är den mest om-
diskuterade runstenen i
landet. Mängder av for-
skare har försökt förklara
den mystiska inskriften.

Runstenen har varit
känd sedan 1600-talet
men har under större
delen av tiden suttit in-
murad i Sparlösa kyrka.

Runstenen står skyddad i ett litet hus.

Först 1937 togs stenen fram ur muren
och forskarna häpnade då de fick se
alla bilder och runor. Den svenske
runforskaren Otto von Friesen menade
att det var den "märkligaste upptäckt-
en på runforskningsens område".

Många menar att runstenen är
Sveriges äldsta juridiska dokument
och att det visar hur Alarik tar över
egendomen (eller kungariket) Sparlösa
från Öjul.

Andra menar att den Alarik som
nämns är den västgotiske kungen Ala-
rik som erövrade Rom år 409.

Andra teorier är
att stenen innehåller
en poetisk dikt, att
den är en religiös
hyllning till guden
Oden eller att den
precis som andra
runstenar rests till
minne av en död
hövding eller kung.

Att ordet "ubsal" nämns på stenen
är omdebatterat. Vissa menar att det
är Uppsala som nämns, trots att det är
45 mil till staden. Andra menar att det
handlar om "salen där uppe" – himlen.

Precis som allt annat med Sparlösa-
stenen är också dateringen mycket
osäker och omdebatterad, men de mest
namnkunniga forskarna tror att den
är gjord i början av 800-talet. Bredvid
jätterunorna finns dock några mindre
runor som gjordes omkring år 1050 när
vikingen Gisle återanvände stenen till
minne av sin bror Gunnar.

SNABB FAKTA

Ta sig hit: Sparlösa är en by ca 10 km nordväst om Vara. Följ skyltar från väg 47.
Öppet: Året runt. Under sommarmånaderna finns ett kafé i grannbyggnaden.
Runsten nr: Vg 119. Storlek: 177 cm hög.

